

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udrag fra Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 270.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875153560912/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

kens skod til svagere som den forvitrede eg og de sammenslyngede buske og til heliotropens duft, der er ren beskrivelse. Faktisk og forestillet løber over i hinanden, ført gennem luften som suk, to gange duft, ånde og det to gange dæmrende. I denne virtuelle virkelighed bliver »Aande» til »Aanderne» og til sidst til »din Aand», og det lyriske jeg føres fra havens stillestående luft ud i den kosmiske omfavelse.

Denne overskridelse er genuint romantisk. Man kan sammenligne med Schack Staffeldts »Indvielsen» fra *Digte*, 1804 (jf. slutnote), der også forsøger at fætte det øjeblik, hvor naturen føjer sig for noget større og inspirerer, dvs. beånder, digteren. Men der er to forskelle. For det første vender Staffeldt mistroelig tilbage: overskridelsen er momentan, og virkeligheden er fra da af en skygge af sig selv. For det andet er forløbet mere beskrevet og berettet hos Staffeldt og mindre suggereret. Suggestion som lydmaleri har Aarestrup lært af den Oehlenschläger, der skrev f.eks. »Hiemvee» (»Underlige Aftenlufte ...»), det ses i digte som »Oehlenschlägers Collegium» (s. 154) og »Sorgedragten» (s. 154–155); men Aarestrup er mere vidtgående her. Forholdet mellem den verden, fantasien og ordene maner frem, og så den genkendelige virkelighed er på vej til at ophæves. Suggestionen er en skabende kraft, ikke en poetisk besmykkelse, og den betjener sig af sløringer, ikke kun i lyd, men også visuelt i forholdet mellem metafor og beskrivelse. Baggesen har beskrevet samme dobbelthed i »Erotiske Situationer» (jf. Baggesen 1994), der også har den geografiske og tilmed tidslige sloring. Dette sprog- og fantasilandskab er smukt i sig selv; det danner sin egen form, idet det løsner den genkendelige virkelighed og dermed løsner sig fra den. Derfor er der heller ingen tur/retur, som hos Staffeldt.

Aarestrups digt er skrevet i 1844, og det peger ikke kun bagud til dansk romantik, men også frem imod symbolismen, som den er foregrebet i den franske digter Charles Baudelaires berømte sonet »Correspondances» fra *Les Fleurs du Mal*, der udkom i 1857 (jf. slutnote). I digtet blandes og opløses sansningerne i naturens tempel (»La Nature est un temple») for som dufte (»des parfums frais») at gå i forbindelse med de uendelige ting (»des choses infinies») og